

گروه هدف: دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

تعداد واحد: ۲ (نظری)

مدرس: دکتر کمال قلی پور - آقای مهرداد امیر بهقدمی

مدت: ۳۴ ساعت

مقدمه:

یکی از اهداف مهم و بنیادین دولت ها رساندن مردم به سطحی از سلامت است که از نظر اقتصادی و اجتماعی امکان زندگی مولد و مفید را برای آنان فراهم سازند. در این راستا بیمارستان به عنوان واحدی استراتژیک در سطح بندی شبکه های بهداشت و درمان وظیفه ارائه خدمات درمانی تخصصی، اورژانس، سرپایی و بستری را بر عهده داشته و در حوزه دانشگاه های علوم پزشکی عهده دار آموزش و بازآموزی نیروی انسانی پزشکی و پیرا پزشکی میباشد. از سوی دیگر بیمارستانها محل پذیرش بیماران ارجاع شده از سطوح پایین سیستم شبکه (خانه های بهداشت، مراکز بهداشتی درمانی روستائی و شهری) بوده و وظیفه بستری، درمان و ارسال پس خوراند و توصیه های بهداشتی درمانی به واحدهای ارجاع دهنده را به عهده دارند.

از این رو، بیمارستان یکی از واحد های بسیار حیاتی در امر مدیریت خدمات بهداشتی درمانی محسوب شده و به لحاظ جایگاه و وظایف حساس آن در کانون توجه همه عناصر سیستم سلامت از قبیل گیرندگان خدمات (مردم)، سیاستگزاران، مدیران ارشد، تدارک کنندگان، سازمانهای بیمه گر و ارائه کنندگان خدمات (پزشکان، پرستاران، کارکنان سیستم بهداشتی و ...) قرار دارد.

بر اساس قوانین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی کلیه بیمارستان ها برای انجام وظایف مقرر از اختیارات کامل اداری، مالی و پشتیبانی برخوردار بوده و نه تنها برای خدمات فنی در بخش های درمانی نظیر اورژانس، سرپایی، بستری، تشخیصی و ... بلکه برای خدمات پشتیبانی از قبیل کارگزینی، مالی، حسابداری، ترخیص و ... نیز باید برنامه کامل داشته و در جهت مدیریت جامع (آموزش، برنامه ریزی، سازماندهی، رهبری، کنترل و ارزشیابی) کوشا باشند.

در همین راستا درس سازمان و مدیریت بیمارستان (۲) بر آن است تا ضمن آشنا کردن دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی با ویژگی های بخشهای فنی (درمانی و تشخیصی) و پشتیبانی بیمارستانها آنان را با نحوه اداره این بخشها و راههای ارتقای کیفیت خدمات ارائه شده در بخشهای مذکور آشنا نماید. بطوریکه در انتهای دوره، دانشجویان بتوانند توانایی مقدماتی لازم برای اداره بخشهای بیمارستانی را کسب نمایند.

اهداف:

هدف کلی:

آشنایی کامل دانشجویان با اصول علمی سازماندهی و اداره صحیح بیمارستان، کاربرد مدیریت در سازمانهای بهداشتی درمانی، فرایند تغییر و ارتقای کیفیت خدمات؛ شناخت محیط داخلی و بیرونی بیمارستان؛ ساختار سازمانی و بخش ها و کمیته های بیمارستانی و نقش مدیر در ارتباط با آن

اهداف اختصاصی: دانشجویان در پایان ترم تحصیلی

1. با جایگاه بیمارستان در نظام سلامت و مشخصات سازمانی واحد های بیمارستانی آشنا گردند
2. با رویکردهای مدیریت بیمارستان ها و انواع بیمارستان آشنا شوند.
3. با مهارت های مدیریت بیمارستانی آشنا شوند
4. با ارتقای فرایندهای مراقبت از بیمار آشنا گردند
5. با جایگاه و نقش بیمار در بیمارستان آشنا شود
6. با مدیریت منابع در بیمارستان آشنا شوند
7. با ارزشیابی و اعتباربخشی در بیمارستان آشنا شوند
8. با مفاهیم ایمنی در بیمارستان آشنا شوند
9. با رویکردها و روش های ارتقای سلامت در بیمارستان آشنا گردند.

روش آموزش:

شیوه آموزش بر محوریت دانشجو استوار بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده در چارچوب ضوابط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز به صورت مشارکتی، کار گروهی، بحث جمعی، سخنرانی و ارائه گزارش دانشجویان در ارتباط با سرفصل ها و پرسش و پاسخ اداره خواهد شد.

راهنمای مطالعاتی دانشجو:

انتظار میرود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس، مطالب درسی را مرور کرده و در بحث ها مشارکت فعال داشته باشند، چرا که حضور ذهن عزیزان منجر به یادگیری عمیق تر خواهد گردید. انتظار داریم دانشجویان مطابق برنامه توافق شده در کلاس و برنامه اجرایی مندرج در طرح درس، سخنرانی کوتاهی (۱۵ تا ۲۰ دقیقه) آماده نموده و بر اساس برنامه ریزی انجام شده توسط نماینده محترم دانشجویان، در ابتدای هر جلسه ارائه فرمایند، بطوریکه محوریت آموزش متوجه دانشجویان گردیده و به طور مداوم دانشجو و مدرس در نقش یکدیگر ظاهر شوند. برای آشنایی بیشتر و ملموس تر دانشجویان با بخش ها و کمیته های بیمارستانی انتظار میرود دانشجویان براساس چارچوب ارائه شده گزارشی از بخش یا کمیته تعیین شده را مکتوب کرده و در مدت ۱۰ دقیقه در کلاس درس ارائه دهند. امید آن داریم

تا ضمن بهره گیری از آموخته ها در زندگی فردی و بکار گیری آنها در موقعیت های شغلی آینده، مشاوره آگاه و امین برای دیگران باشیم تا با تکیه بر بینش صحیح، آگاهی و بهره جستن از خرد جمعی فردایی نیکوتر برای ایران عزیزمان ترسیم نماییم.

برنامه اجرایی:

جلسه (۲ ساعت)	تاریخ	محتوی
اول		معارفه، معرفی درس و ارائه طرح درس، تعاریف مفاهیم و اصطلاحات رایج در مدیریت ارستان (گروه بندی دانشجویان برای ارائه گزارش بخش ها و کمیته ها؛ و زمان بندی برای سخنرانی)
دوم		شایستگی و فرایند رهبری در محیط های بهداشتی و درمانی
سوم		تیم و مهارت کار تیمی *
چهارم		مدیریت مالی و تخصیص منابع در بیمارستان
پنجم		ساختار بیمارستان ها و آشنایی با بخش های بالینی و فنی †
ششم		ساختار بیمارستان ها و آشنایی با بخش های پشتیبانی و مدیریتی †
هفتم		ساختار بیمارستان ها و آشنایی با کمیته های بیمارستانی †
هشتم		ممیزی بالینی و پزشکی *
نهم		پاسخگویی به بیمار و حقوق بیمار *، آزمون میان ترم
دهم		ایمنی و ارتقای سلامت در بیمارستان *
یازدهم		پایش و ارزشیابی در بیمارستان *
دوازدهم		اعتباربخشی در بیمارستان *
سیزدهم		مدیریت بحران در بیمارستان و ارزیابی مخاطرات بیمارستانی *
چهاردهم		بازاریابی سلامت و گردشگری پزشکی *
پانزدهم		مدیریت اطلاعات و سیستم اطلاعات مدیریت بیمارستان *
شانزدهم		مشارکت بخش خصوصی و دولتی و برون سپاری در بیمارستان *
هفدهم		آزمون پایان ترم

† کار تیمی دانشجویان، * سخنرانی انفرادی دانشجویان

جلسات	تاریخ جلسه	موضوع ارائه	ارائه دهنده
اول			
دوم			
سوم		5S	
چهارم		EFQM	
پنجم		ارائه تیمی	
ششم		ارائه تیمی	
هفتم			
هشتم			
نهم		CIPP	
دهم		جایزه دمینگ	
یازدهم		بیمارستان های دوستدار ایمنی بیمار	
دوازدهم		RCA -FMEA	
سیزدهم		بیمارستان های ارتقا دهنده سلامت	
چهاردهم			
پانزدهم			
شانزدهم			
هفدهم	امتحان	امتحان پایان ترم	

ارزشیابی:

ارزشیابی نهایی دانشجویان شامل موارد زیر خواهد بود:

۱. فعالیتهای کلاسی (شرکت منظم در کلاس و مشارکت در بحثها (۱نمره) ، سخنرانی (۲نمره) و (ارائه گزارش موردی بصورت تیمی) (۳نمره): ۶ نمره

۲. آزمون میان ترم: ۴ نمره

۳. آزمون پایان ترم (مطابق برنامه امتحانات دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی): ۱۰ نمره

منابع:

1. گریفین، دان، "بیمارستان چه نوع سازمانی است و چگونه کار می کند"، ترجمه محمد عرب، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران، ۱۳۸۸
2. س م، جا، "مدیریت بیمارستان" ترجمه کشتکاران، علی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ش، ۱۳۸۹
3. صدقیانی، ابراهیم، "سازمان و مدیریت بیمارستان"، جلد دوم، انتشارات جهان رایانه، تهران، ۱۳۷۸
4. فرانسیس، سی. ام، "مدیریت بیمارستان" ترجمه کبریایی، علی، انتشارات فروزان روز، تهران، ۱۳۷۸
5. طبیبی، جمال الدین؛ ...، "مدیریت کیفیت فراگیر در بهداشت و درمان"، انتشارات جهان رایانه، تهران، ۱۳۸۰
6. ساکارکا، "اصول مدیریت و برنامه ریزی سازمان"، ترجمه عبادی فردآذر، فرید؛ انصاری، حسن، انتشارات سماط، تهران، ۱۳۷۹
7. لامعی، ابوالفتح، "مبانی مدیریت کیفیت"، چاپ سوم، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تهران، ۱۳۸۰
8. لامعی، ابوالفتح، "خودآموز ارتقای کیفیت فرایند ها"، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تهران، ۱۳۷۸
9. خلیقی نژاد، نیما؛ عطائی، منیژه؛ هادیزاده، فاطمه. "دریچه ای به حاکمیت بالینی و تعالی خدمات بالینی". دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ۱۳۸۷.
10. حیدرپور، پیغام؛ دستجردی، رویا؛ رفیعی، سیما؛ سادات، محمد؛ مستوفیان، فرناز؛ "آشنایی با مبانی حاکمیت بالینی"، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تهران، ۱۳۹۰.

با آرزوی توفیق

دکتر قلی پور – آقای مهرداد امیر بهقدمی